

Asia: VN/33859/2023

Lausuntopyyntö selvityksestä Suomen malli tilausohjelmalveluiden investointivelvoitteeksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Journalistiliitto on ammattiliitto, joka edustaa journalistien lisäksi media-alan ammattilaisia, jotka työskentelevät niin riippumattomissa elokuva- ja tv-tuotantoyhtiöissä, MTV:llä kuin Ylellä. Jäsenistämme elokuva- ja tv-alan riippumattomissa tuotantoyhtiöissä työskentelee noin 1000.

Journalistiliiton mielestä kotimaisten av-tuotantojen kasvuedellytyksiä tulee turvata ja lisätä. Näin voidaan vahvistaa alan työllisyyttä ja turvata pienen kieli- ja kulttuurialueen omaa av-tuotantoa. AVMS-direktiivi antaa mahdollisuuden velvoittaa kansainvälisiä tilausohjelmalveluita osallistumaan investoimiseen kotimaiselle av-alalle ja siksi kannatamme direktiivin käyttöönottoa.

OKM:n selvityshenkilö Petri Kemppisen tekemässä selvityksessä esitetty porrastettu malli on perusteiltaan reilusti rakennettu, koska se vähentää maksettavan rahan määrää suorien tuotantosatsausten perusteella. Tämä tarkoittaisi sitä, että kotimaiset toimijat kuten MTV todennäköisesti vapautuisi maksusta osittain tai kokonaan.

Journalistiliitto pitää tärkeänä, että investoinneiksi hyväksyttävillä hankkeilla asetetaan myös sisällöllisiä kriteerejä, kuten esimerkiksi tuotannon budjetista yli puolet käytetään Suomessa, pääkuvaukset tehdään Suomessa, tuotannon toteuttaa Suomessa rekisteröity tuotantoyhtiö ja valtaosa sen tekijöistä on suomalaisia tai asuvat Suomessa. Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että tuotannot toteutetaan Suomessa, koska vain sillä tavoin voidaan vahvistaa Suomessa asuvien tekijöiden työllistymistä ja kasvattaa kotimaisen av-alan osaamista.

Selvityksessä esitetään uusien varojen jakajaksi joko Business Finlandia tai Suomen elokuvasäätiötä. Journalistiliiton mielestä Suomen elokuvasäätiö tai vaihtoehtoisesti AVEK olisi luontevampi

varojenjakaja, koska silloin mahdollistuisi myös käsikirjoitusten tukeminen, ja myös pienemmillä tuotantoyhtiöillä olisi mahdollisuus saada taloudellista tukea ja rahoitusta, mikä on kotimaisen av-alan kehittymisen ja elinvoimaisuuden kannalta tärkeää.

Rahaston kautta tuettavien hankkeiden IP-oikeudet tulisi säilyä mahdollisimman pitkälle kotimaassa ja tekijöiden hallussa, jotta suomalaisilla toimijoilla säilyy mahdollisuus hyödyntää tekijäoikeuspääomaa myös tulevaisuudessa. Rahastosta tuettaville hankkeille tulisi asettaa myös muita kriteerejä kuten esimerkiksi kuvauksien toteuttaminen Suomessa, jotta voidaan vahvistaa Suomessa asuvien tekijöiden työllistymistä ja kasvattaa kotimaisen av-alan osaamista ja tuotantojen määrää, mikä on myös investointivelvoitteelle asetetuissa tavoitteissa.

Selvityksen mukaan investointivelvoitteen käyttöönotto voisi lisätä av-alalle rahaa vuosittain arviolta noin yhdeksän miljoonaa euroa, mikä on merkittävä ja tarpeellinen lisäys alan julkiseen rahoitukseen. Tällä hetkellä julkinen tuki esimerkiksi elokuva-alalle on Suomessa selkeästi alhaisempi kuin muissa pohjoismaissa. Journalistiliitto haluaakin painottaa, että mahdollinen kasvava rahamäärä investointivelvoitteen myötä, ei saa leikata olemassa olevaa julkista rahoitusta.

Savolainen Petri
Suomen Journalistiliitto ry

Väisänen Marika
Suomen Journalistiliitto